

Centrale Zandwinning Weert

Inspraaknotitie raadscommissie ruimte d.d. 23 juni 2015

Namens de Natuur en Milieufederatie Limburg spreekt Jannie Vos in tijdens de Raadscommissie Ruimte op 23 juni 2015 op het onderwerp "realisatieovereenkomst fase 2 met de Centrale Zandwinning Weert".

Wij zijn vanuit de NMF Limburg inmiddels al geruime tijd betrokken bij de ontgrondingen hier in Weert. Dit omdat de afspraken rondom de natuurcompensatie behorende bij de vigerende vergunning niet worden nagekomen. Zo had conform het inrichtingsplan uit 2004 reeds in 2012 het overgrote deel van de natuurcompensatie moeten plaatsvinden. Het gaat daarbij om het gebied ten zuid-westen van de ontgrondingsplas waar de 4 ondiepe visplassen gepland zijn, alsook het gebied tussen de concessiegrenzen en de Tungelroyse Beek. Voor wat betreft dit gebied diende de toplaag te worden afgegraven die als gevolg van het agrarische gebruik te voedingsrijk is voor waardevolle natuurontwikkeling. Deze natuurcompensatie heeft echter helaas nog steeds niet plaatsgevonden. Sterker nog, de gronden zijn nog niet eens in eigendom verkregen. En dit terwijl conform de realisatieovereenkomst met CZW uit 1997 deze gronden hadden moeten zijn aangekocht alvorens de ontgrondingswerkzaamheden überhaupt van start gingen, naar schatting zo omstreeks 2002. Door geen van de partijen, zij het CZW, de provincie of u als gemeente, is er op toegezien dat de maatschappelijke meerwaarde behorende bij de vergunning uit 2001 daadwerkelijk gerealiseerd werd. Dit terwijl ook de vergunning toch expliciet stelt dat de natuurcompensatie gelijktijdig met de ontgroning diende te gebeuren.

Tot onze grote verbazing liggen er nu zelfs plannen op tafel waarbij heel deze natuurcompensatie letterlijk wordt geschrapt. Er komt daarvoor in de plaats een tweede diepe plas en er worden elders wat boompjes geplant. Daarbij wil ik nadrukkelijk aangeven dat de tegencompensatie van de huidige ontgroning absoluut niet beperkt is tot 1 op 1 boscompensatie. Dat het totale gekapte areaal aan bos herplant wordt is een ding, maar de meerwaarde lag nu juist in de ontwikkeling van hoogwaardige moeras- en kwelnatuur. De plek waar de natuurcompensatie zou plaats vinden maar nu de tweede plas is voorzien, is nu juist, gezien de hydrologische situatie, uitermate geschikt voor de ontwikkeling van deze hoogwaardige natuurwaarden. De ligging net naast het Natura 2000-gebied de Kruispeel en de ligging te midden van de natuurgebieden maakt het tevens geschikt als bufferzone, alsook ecologische verbindingzone. Het zou uitzonderlijk jammer zijn als de "groenste gemeente van de wereld" juist aan deze bijzondere natuurwaarden voorbij zou gaan.

Dat neemt niet weg dat er geen mogelijkheden zijn voor jullie recreatieve wensen in dit gebied. Wij willen ons als natuurorganisaties dan ook niet alleen tégen nieuwe ontwikkelingen uitspreken maar hebben ook nagedacht over alternatieve mogelijkheden. In samenwerking met alle natuurorganisaties uit de regio hebben wij geëvalueerd op welke wijze tegemoet gekomen kan worden aan zowel de recreatieve wensen alsook de bedrijfsbelangen van de ontgronder en toch voldoende rekening gehouden wordt met de natuurbelangen.

Wij hebben daartoe vanuit de NMF Limburg en in samenwerking met de lokale groepen een soort visie ontwikkeld die kan bieden als basis voor een alternatief plan. Daarbij staan voor ons een paar uitgangspunten centraal. Deze zijn als volgt:

1. Behoud en eventueel versterking van de geplande natuurzone langs het Natura 2000-gebied de Kruispeel, bestaande uit de waardevolle moeras- en kwelnatuur.
2. De geplande ecologische verbindingen in stand houden en waar mogelijk versterken.
3. Het voorkomen van verdroging van het Natura 2000-gebied maar ook de omliggende gebieden. Tevens waar mogelijk hydrologisch herstel.
4. Voldoende juridische borging, handhaving en monitoring, met name gezien het feit dat afspraken uit de huidige vergunning niet worden nagekomen.
5. Betrokkenheid van ons als natuurorganisaties zodat we in een vroeg stadium onze standpunten en expertise kunnen inbrengen.

De kaart met een impressie van de visie van de natuurorganisaties is tijdens de bijeenkomst gepresenteerd. Deze is bijgevoegd.

Op de kaart is te zien dat de natuurzone in het westen gehandhaafd wordt en dat daar juist niet verder gegraven wordt. Dus ook niet de aanleg van de visvijvers uit het inrichtingsplan uit 2004. Voor wat betreft het dagstrand met voorzieningen zien wij kansen in het oostelijke gedeelte van de grote plas. Wel zouden we graag zien dat de ecologische verbindingen die kant op mogelijk blijven. Voor de bedrijfsbelangen van de ontgronder zien wij mogelijkheden voor het verder ontgronden van de huidige plas, zowel binnen als buiten de concessiegrenzen. Er ontstaat dan een grote plas in plaats van twee. Ook de diepte ten behoeve van de duikersplas zou in deze grote plas eventueel gerealiseerd kunnen worden, mits daarvoor de ecologische consequenties voor de gehele plas worden onderzocht.